

ХРОНІКА ТА ІНФОРМАЦІЯ

Міжнародна науково-практична конференція “Мови і Світ: дослідження та викладання”. — Кіровоград, 2014

Увосьме факультет іноземних мов може похвалитися успішним проведенням VIII Міжнародної науково-практичної конференції “Мови і Світ: дослідження та викладання”, учасників якої на днях гостинно приймав Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. Завдяки копiткій праці організаційного комітету, що брав участь у її підготовці, КДПУ став справжнім осередком сучасної наукової думки впродовж 27–28 березня 2014 року.

Про здобутки цьогорічної конференції можна судити, виходячи із традиційно великої кількості матеріалів, надрукованих у п’яти томах “Наукових записок”, а також збірника, де представлені статті її учасників. Так, роботи майже пiвтисячі дослідників склали разом майже три тисячі друкованих сторінок, а серед тих, чиї роботи можна знайти у збірнику, – 67 докторів наук і професорів.

Цьогоріч засідання секції “Актуальні питання перекладознавства та термінознавства” було присвячено видатному українському науковцеві-філологу, термінознавцю, перекладачеві і перекладознавцю, Академіку вищої школи України, почесному президентові Української спілки германістів вищої школи, доктору філологічних наук, професору, завідувачеві кафедри теорії та практики перекладу з німецької мови Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка Тарасові Кияку, який цьогоріч святкує 70-річчя. Відкриваючи засідання круглого столу на пошану ювіляра, декан факультету іноземних мов, професор, заслужений працівник освіти України Олександр Білоус відзначив в урочистому LAUDATIO клопіткі шляхи сходження ЮВІЛЯРА на вершину слави та вручив йому від імені ректорату Диплом DOCTOR HONORIS CAUSA Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Конференція розпочалася з вітального слова від імені керівництва університету за кафедрою чужої аудиторії-амфітеатру в 7-поверховому корпусі КДПУ проректора з наукової роботи, професора, доктора педагогічних наук Миколи Садового та організатора конференції, професора Олександра Білоуса.

У подальшому особлива увага учасників була прикута до президії конференції, яка зібрала чимало провідних фахівців з усієї України. Так, своїми виступами з трибуни відзначилися сам ювіляр, який говорив про мовну картину світу нації та проблеми міжкультурної комунікації, гостя з Німеччини, професор Майнцького університету Сабіна Маттер-Зайбель із доповіддю про труднощі перекладу Біблії, доктор філологічних наук, професор кафедри зарубіжної літератури Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка Іван Мегела, що поділився з аудиторією власною інтерпретацією повісті Германа Гессе “Сіддхартха”. Про історію новітньої австрійської літератури з трибуни промовця говорив доктор Якуб Форст-Баталья, посланник Посольства Республіки Австрія в Україні і директор Австрійського культурного форуму. За ним виступали доктор, професор Фленсбурзького університету (Німеччина) Брайян Джон Керелесс, який зараз перебуває у стінах нашого університету за семестровою програмою Йоганна Готфріда Гердера/ДААД, доктор філологічних наук, професор Київського національного лінгвістичного університету Світлана Денисова, яка розповіла присутнім про сучасний стан та перспективи розвитку перекладознавства в Україні. Грунтовним виступом на передову лінгвістичну тематику відзначився доктор філологічних наук, професор кафедри теорії і практики перекладу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Василь Бялик, багато і цікаво з риторської кафедри говорили доктор філологічних наук, професор кафедри іноземних мов Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова Світлана Іваненко, доктор філологічних наук, професор кафедри теорії та практики перекладу з німецької мови Чорноморського державного університету імені Петра Могили Анатолій Науменко і Леонід Черноватий, доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та практики перекладу англійської мови Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна, який виголосив доповідь, присвячену стратегіям застосування перекладацького скоропису під час викладання усного послідовного перекладу.

Університет відчиняє свої двері для науковців не лише з України, а й Європи та пострадянського простору. Цьогоріч до роботи конференції долучилися фахівці з університетів німецьких міст Майнца, Ульма, Фленсбург, австрійського університету в місті Грац, англійського університету з міста

Ньюкасл (проф. Мейрін Хеннербі), Тбіліського державного університету імені Іване Джавахішвілі (Анастасія Закаріазаде і Валеріан Рамішвілі), Гомельського державного університету імені Франциска Скорини (Ольга Лещинська), Російського державного педагогічного університету ім. О. І. Герцена (Любов Копчук) і Глазовського державного педагогічного інституту ім. В. Г. Короленка (Наталія Орехова та Ольга Обухова). Цьогорічна конференція похвалилася значним, попри те, що заочним (унаслідок складної суспільно-політичної ситуації в країні та її проєкції на інформаційний простір ближнього зарубіжжя) представництвом казахських ВНЗ. Так, до збірки ввійшли аж 17 публікацій (!) учених із цієї країни, що представляють Міжнародний університет інформаційних технологій із м. Алмата, Казахський національний аграрний університет і Павлодарський державний педагогічний інститут.

Під час конференції відбулося кілька відкритих семінарів, круглих столів та майстер-класів. Так, Тобіас Фогель – магістр кафедри міжкультурної комунікації та перекладу Львівського національного університету імені Івана Франка, лектор Австрійської служби академічних обмінів (OeAD), член Асоціації українських германістів – провів два семінари для учасників конференції та студентів на теми австрійського країнознавства та австрійського національного варіанта німецької мови. Викладачі кафедри перекладу та загального мовознавства КДПУ ім. В. Винниченка Алла Міщенко (докторант НАН України) та Богдан Стасюк провели майстер-клас із застосування сучасних лінгвістичних інформаційних технологій у процесі підготовки конкурентоспроможного перекладача. Двома майстер-класами з учасниками конференції та студентством поділилася і Сабіна Маттер-Зайбель, доктор, професор Інституту англістики, американістики та англофонії відділення перекладознавства, мовознавства та культурознавства університету м. Майнц / Гермерсгайм Німеччина; почесний доктор (*doctore honoris causa*) Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Перший був присвячений гендерним проблемам перекладу, а другий – особливостям перекладу Біблії. Зрештою не можна не згадати і семінару “Цифрова педагогіка: електронний інструментарій активного навчання англійської мови як іноземної”, проведений доцентом кафедри германської філології КДПУ ім. В. Винниченка Валентиною Парашук спільно зі студентами-магістрантами.

Підсумовуючи, можемо ще раз наголосити – за широкого та всебічного сприяння ректорату КДПУ факультет іноземних мов укотре провів статусну конференцію, присвячену широкому колові лінгвістичних питань загалом і перекладу зокрема.

Богдан Стасюк

Презентація наукового видання “Софія Київська: Візантія. Русь. Україна”

9 квітня 2014 року в приміщенні бібліотеки імені Тетяни та Омеляна Антоновичів Національного університету “Киево-Могилянська академія” відбулася презентація наукової збірки “Софія Київська: Візантія. Русь. Україна”, що має статус всеукраїнського періодичного видання і цьогоріч виходить уже втретє. Видавцем є Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України.

На тлі поширених у науковому просторі держави універсальних фахових видань широкої тематики, де часто губляться елементи наукової новизни, а то й фаховий рівень загалом, ця збірка посідає особливу позицію, адже в її основу, як зазначили редактори-упорядники Дмитро Гордієнко та В’ячеслав Корнієнко, покладено спробу сконцентруватися на актуальних проблемах візантиністики та візантійських впливів у межах культури доби Київської Русі-України та наступних періодів української історії, продемонструвати належний фаховий рівень теоретичних узагальнень та роботи з першоджерелами, а також створити єдиний простір для комунікації вітчизняних та зарубіжних візантологів, істориків, філософів, теологів, мистецтвознавців.

Ірина Марголіна, кандидат історичних наук, розповіла про те, що ідею цього видання було запропоновано 2011 року цілою групою, на жаль, уже колишніх співробітників Національного історико-культурного заповідника “Софія Київська”. Це відбулося аж ніяк не випадково, адже ця пам’ятка не лише стала в наш час найвидатнішим репрезентантом візантійських світоглядних, філософських, архітектурних і мистецьких впливів на вітчизняну культуру, а й, сформувавши своєрідне “софійне” світосприймання українців, перетворилася на національний архетип нашої держави [1, с. 23]. Перший випуск був присвячений ювілею, мабуть найавторитетнішого на сьогодні, дослідника Софії Київської Надії Нікітенко [2], і так сталося, що його склад, по суті, визначив змістову концепцію збірки на майбутнє. Надалі кожен випуск складався із трьох частин: перша – присвячувалася життю та діяльності котрогось із видатних вітчизняних візантологів, роковини народження яких припадали на цей рік (друга збірка була присвячена 150-річчю від дня народження Дмитра Власовича Айналова, третя – 150-річчю від дня народження Єгора Кузьмича Редіна); друга частина – науковим дослідженням,